

Ескузян К.

ПОДОЛАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ БАР'ЄРІВ УЧНІВСЬКОГО КОЛЕКТИВУ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Для нашої країни питання соціалізації людей з особливими потребами є актуальним ще й тому, що в сьогоднішній Україні проглядається тривожна тенденція - зростання кількості дітей із проблемами фізичного та психічного здоров'я, які зумовлюються біологічними, екологічними, соціально-психологічними чинниками, а також їх поєднанням. Виникає безліч питань по відношенню до дітей з різними вадами психофізіологічного розвитку, і одне з них, їх соціалізація. Визнається необхідності посилення психолого-педагогічного впливу на покращання та збереження їх психічного та фізичного здоров'я, обґрунтування та створення адекватної системи навчання та виховання цих дітей.

На сьогоднішній день можна виокремити декілька бар'єрів що гальмують створення інклюзивного освітнього середовища: відсутність спеціальної підготовки у педагогів, в результаті педагоги загальноосвітніх закладів не знають особливості психофізичного розвитку дітей з ООП, не знайомі з методиками та технологіями корекційного розвитку таких учнів.

Соціальна інклюзія передбачає, що школа повинна радісно вітати усіх дітей, і кожна дитина повинна почувати себе частиною загального учнівського колективу. Учні приймають соціальні ролі які дають їм можливість проявити свої кращі сторони і виробити лідерські якості і навички. У створенні сприятливого середовища для забезпечення соціальної інклюзії велике значення мають такі соціальні чинники, як прийняття різноманітності у рамках школи, доброзичлива атмосфера і включення в учнівському колективі, принципи і практика які заохочують налагодження дружніх стосунків.

Реальна інклюзія пов'язана з участю в колективі і, згідно Джону Дьюї, комунікація - це шлях до участі. У цьому зв'язку виникає проблема - як бути з тими учнями, які не можуть спілкуватися таким же чином, як інші і зрозуміти точку зору інших? Чи отримують такі учні реальний досвід інклюзії? Дослідження також показують взаємозалежність освітніх успіхів і соціальної участі.

Головною проблемою, на наш погляд, залишається неготовність здорових учнів та учнів з психофізіологічними обмеженнями до позитивної взаємодії один з одним. Ця проблема бере свої витoki з недостатнього рівня розвитку толерантності, емпатії у здорових учнів їх батьків і в суспільстві взагалі. Присутня неготовність частини суспільства приймати інвалідів повноправними членами.

Таким чином, для реальної інклюзії необхідно розвивати комунікативні вміння, як учнів з ООП так і у учнів з типовим розвитком. Саме цей шлях допоможе втілити інклюзію на практиці, а не тільки на папері.

Роботу виконано під керівництвом доцента кафедри ПММО
Шемигон Н.Ю.